

«Norges største dugnadsgjeng»

Utviklingsorganisasjonen bak SkoleLinux har levert over 11.000 prosjekt-timer i utviklingen av ny gratis programvare for skolen. Stadig flere skoler med for lave bevilgninger ser i retning av gratis programvare og nytt liv i "gamle" pc'er.

SkoleMagasinet
BRITT WANG LØVVIK
Dataforeningen Trøndelag

Linux

- * Utviklet av Linus Torvalds i 1991
- * Kildekoden ble offentliggjort på internett
- * Blir utviklet av frivillige programmerere over hele verden
- * Ikke eid av noen
- * Ligger under "General Public License" GPL.

nytt liv. Pc'en starter fra en oppstartsdiskett og laster hele operativsystemet fra nettet. Samtidig som skolen hvert år sparer 128.000 kroner, er de i stand til å levere programvare som følger læreplanen.

– 463 skoler kan spare et sted mellom 40 og 50 mill. kr. i året, sier prosjektleder Knut Yrvin i SkoleLinux.

Fortsatt trengs det midler til både testmaskiner og frikjøp av ressurser, men det kaller Yrvin en finansiering av prosessen, ikke produktet.

Fri programvare

Linux er oversatt til både bokmål, nynorsk og nå også etter hvert nordsamisk. Microsofts monopol på programvareløsninger er ifølge Linux et hinder for at undervisningsinstitusjonene kan tilfredsstille kravene i L97. Linux i skolen er en idealistisk medlemsorganisasjon

Læreplanen, L97, er blitt en kostbar plan for mange skoler som har måttet bytte ut alle gamle maskiner og oppgradere programvaren i takt med Bill Gates' krav til utvikling.

At norsk næringsliv gjør sitt for å bidra til flere pc'er i skolen, skaper noen ganger mer hodebry enn færre elever pr. pc. Det handler om penger, store penger.

På Høle Barne- og Ungdomsskole utenfor Sandnes fikk de høsten 1999 en gave til besværet. Skolen fikk flere gamle datamaskiner, men manglet både operativsystem og lisenser. Gaven førte til en jakt på alternative operativsystem, og valget falt på Linux.

Nå har de gamle 486 med 12 Mb Ram, uten harddisk, fått et

Skolelinuxforkjempere: Knut Yrvin (t.v.) og Børre Gaup.

Distribuerte elever – distribuert læring

– Ut med all gammel søppel. Verken Win 95, 98 eller 2000 holder. Skolen skal ikke lenger ta til takke med annen rangs utstyr. Kun det beste er godt nok, hevder Microsoft.

SkoleMagasinet
BRITT WANG LØVVIK
Dataforeningen Trøndelag

– Selvfølgelig må alle lærere ha en egen bærbar pc, sier Bjørnar Hovemoen i Microsoft Norge. Bruk av ny teknologi krever det. Hverken mer eller mindre.

Ifølge Hovemoen er XP i ferd med å forandre verden, slik Windows 95 gjorde det, og det bør vi ta konsekvensen av.

Både lærere og elever i Hordaland bør ha fått en ny hverdag etter at fylkeskommunen har satt Microsoft XP i system for 22.000 brukere på samtlige

skoler. Nord-Trøndelag kommer over sommeren.

– Det er måten å drive undervisning på som blir annerledes med XP, sier Hovemoen og viser til muligheten for å dele dokumenter mellom lærer og elev uansett hvor de sitter.

Eleven kan for eksempel sende en forespørsel om hjelp fra læreren via e-post eller med Windows Messenger. Når eleven sender beskjed til læreren, har eleven mulighet til å legge ved et passord, sende invitasjonen og ringer opp læreren. Når vedkommende åpner sin e-post, benytter han det passordet eleven oppga. Dermed kan man dele og overføre dokumenter.

– Fordelen er at denne muligheten ikke behøver å skreddersys for skolen. Den ligger allerede i programvaren, hevder Hovemoen.

som vil tilrettelegge for og informere om bruk av fri programvare (f.eks. GNU/Linux) i norske skoler. Denne programvaren som håndterer både bokmål og nynorsk, har også fått en samisk påbygning.

Både grensesnittet og nettleser oversettes til samisk, og befolkningen som først fikk sitt eget tastatur på slutten av nittitallet, kan surfe på samisk ved hjelp av nettleseren Konqueror.

WINDOWS XP

Windows XP stiller store krav til maskinvaren.

Minimumskravene på 233 MHz prosessor og 64 MB minne er absolutte minimum. Praktiske minimum er 300 MHz prosessor og 128 MB minne.

Den integrerte videohåndtereren krever 400 MHz prosessor. Prosessoren bør være raskere enn 400 til 500 MHz, og minnet heller bør ligge rundt 256 MB, altså det dobbelte av det praktiske minimum.

Dessuten må det være minst 1,5 ledige gigabytes på disken før du kan tenke på å oppgradere.

Linux nå også på samisk og nynorsk

Har en liten pingvin styrke til å kaste ut Bill Gates og Microsoft? Det skjer faktisk stadig flere steder, skal vi tro SkoleLinux-forkjempene Knut Yrvin og Børre Gaup som med stor entusiasme presenterer sine nyheter på NKUL.

SkoleMagasinet
THOR SØNDENAA

Med en driftssikkerhet som ligger betydelig over de fleste andre systemer, erobrer Linux stadig større markedsandeler, både i offentlig og privat sektor. For slunkne skolebudsjetter er gratis programvare i tillegg nærmest å regne som en gave fra himmelen.

Operativsystemet Linux er basert på prinsippene om åpen tilgang til kildekoden, og gratis

dugnadsarbeid for å lage og spre programvare.

Et "Linux"-søk på f.eks. Alta-Vista gir en ide om utbredelsen. Programvare for skolen er f.eks. omtalt på det danske nettstedet www.gnuskole.no

Nytt i Norge er skoleprogrammer på samisk og nynorsk. Et tosfiret antall årsverk er lagt ned i å lage gode oversettelser, ifølge Yrvin, som også reklamerer med muligheten til å virkeliggjøre opplæringslovens krav om parallellutgaver når man bruker PC'er på nett. For samiske brukere kan Linux nå også tilby samisk tegnsatt.

Bidragstyttere til Skolelinux i Norge er bl.a. kjente institusjoner som Nasjonalbiblioteket, NRK, Norsk Regnesentral, Noregs Mållag, Trolltech og Aschehoug.

Gymlærerens drøm!

Kristin Nydal fra Pulsar Data:

– Vi selger en trådløs løsning for føring av fraværprotokoll og karakterer. Læreren kan notere på en håndholdt datamaskin (PAD), og overføre dataene til en stasjonær PC, forklarte Nydal under NKUL.

